

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU UDRUGE TRANS AID ZA 2017. GODINU

1. Aktivnosti za zajednicu

1.1. [TRANSavjetovanje](#)

[TRANSavjetovanje](#) u 2017. godini broji 100 individualnih savjetovanja sa 23 različite osobe ili obitelji, što je 35% više nego u 2016. godini.

Kroz 420 online savjetovanja, što je 36% više nego 2016., prošlo je 117 različitih osoba, od kojih nas je 84 kontaktiralo ove godine po prvi put.

Održano je 7 grupa podrške na kojima je sveukupno sudjelovalo 30 osoba.

Budući da nam se tijekom 2017. godine javilo 10 različitih obitelji, održale smo i dvije grupe za obitelji s članom_icom koji_a je trans. Planiramo nastaviti održavati ove grupe i u idućoj godini.

Puni izvještaj TRANSavjetovanja možete pročitati [ovdje](#).

1.2. [Brošura](#)

Kako bismo što spremnije, temeljitije i susretljivije odgovorili_e na brojna pitanja o autanju u obitelji, odličili_e smo izraditi brošuru samopomoći za koju se nadamo da će pomoći pri traženju odgovora na najčešća pitanja, ali i pronalaženju podrške te savjeta za autanje.

Brošura „[Autanje u obitelji](#)“ („[Coming out in the Family](#)“) namijenjena je trans, inter i rodno varijantnim osobama, no sadržaj je u potpunosti primjenjiv i na druge identitete - on je napisan i za lezbijke, gejeve, biseksualne i queer osobe.

1.3. [Trans Hangout](#)

[Trans Hangout](#) je ciklus druženja za TIRV osobe i prijatelje_ice koji smo organizirale jednom mjesečno a sastojao se od različitih događanja kao što je večer društvenih igara, filmska večer i slično. U siječnju 2017. je održano posljednje druženje u ovom ciklusu budući da smo dobile input od zajednice da je jednom mjesečno prečesto i da je bolji koncept da događanja ne budu uvezana istom temom.

1.4.5. rođendan Trans Aid-a

U veljači ove godine je Trans Aid slavio 5. rođendan kojeg smo proslavile s tri događanja.

Organizirale smo buvljak pod nazivom [TRANSmjena dobara](#). Ideja ovog buvljaka je da osobe donesu stvari koje više ne koriste (odjeću, obuću, šminku i slično) i međusobno ih razmijene. Trans Aid je također skupio nekoliko kofera odjeće koja je bila izložena na buvljaku. Također smo imale anime kutak s predstavnicama anime zajednice iz Zagreba koje su predstavljale svoje kostime koje su izradile te dale savjete kako napraviti vlastiti kostim. Buvljak su posjetile 24 osobe.

U suradnji sa Zbeletonom smo organizirale party, pod nazivom [Rođendanska noć u TRANSu](#), u Jiggy baru. Party je počeo s kvizom kojeg je vodila članica House of Flamingo. Nakon toga su nam svirale TransformeRI, prvi Hrvatski trans bend iz Rijeke kojima je to bio prvi nastup. Ostatak večeri su nas zabavljale DJ Nora Gnom i DJ Lijepi Vanja kojemu je ovo bio prvi nastup u Zagrebu. U svemu ovome i u dvije nevjerovatne veganske torte, koje je za Trans Aid napravila Marina Milković, uživalo je oko 200 osoba.

Za one koje su više za malo mirnije večeri, također u duhu Trans Aidovog rođendana, organizirale smo [filmsku večer](#) u KSET-u koju je posjetilo 20 osoba.

1.5. Panel diskusija: Biti transrodna osoba u Hrvatskoj

U sklopu projekta "Poštuj ljudska prava - gradi uključivo društvo", 22. veljače 2017. godine u Esseker centru, s početkom u 18 sati održana je panel diskusija ["Biti transrodna osoba u Hrvatskoj"](#). Panel je održan kao dio tjedna psihologije Hrvatskog psihološkog društva, a suradništvo pri organiziranju panela bile su lokalna udruga koja djeluje u Osijeku - Društvo za psihološku pomoć Sunce.

Panel diskusija je trajala 120 minuta, te su uvodna izlaganja vodile Matea Popov (Trans Aid) i Silvija Mihaljević (Društvo za psihološku pomoć Sunce) koje su govorile o terminologiji vezanoj za trans, inter i rodno varijantne osobe te o homofobiji i transfobiji u društvu. U diskusiji su sudjelovala još sva panelista, Asmira Topal (Trans Aid) i Vanja Cipurković (Trans Aid). Osim panelista, u diskusiju je pozvana i publika koja je brojnim pitanjima i osobnim iskustvima doprinijela dinamičnoj i otvorenoj atmosferi panela.

Samoj diskusiji prisustvovala su 16 osoba. Poziv na panel je bio poslan Osnovnim i srednjim školama u Osijeku koje surađuju s Društvom za psihološku pomoć Sunce.

1.6. Psihoškolica: Osobna odgovornost

U sklopu ciklusa interaktivnih predavanja Queer2queer-a pod nazivom Psihoškolica, Matea Popov je održala [predavanje na temu osobne odgovornosti](#). Cilj ovog ciklusa je informiranje i educiranje LGBTIQ osoba o mentalnom zdravlju.

1.7. Autaonica

Matea Popov je za LGBTIQ zajednicu u Sarajevu održala radionicu pod nazivom Autaonica. Na radionici je sudjelovalo 10 osoba.

1.8. Forum Teatar

[Forum teatar](#) radionica organizirana je za trans, inter i rodno varijante osobe, ali i za lezbejke, gejeve, biseksualne i queer osobe. Za sudjelovanje je bilo potrebno ispuniti kratki upitnik o identitetu, prehrambenim preferencijama te vremenskim mogućnostima sudjelovanja. Jasno je naglašeno da prednost sudjelovanja imaju TIRV osobe te da će teme Forum teatar biti vezane uz rodni identitet.

Za sudjelovanje se prijavilo 15 osoba od čega je u konačnici na radionici sudjelovalo 10 osoba koje su bile prisutne više od 80% vremena trajanja radionice. Od navedenih 10 osoba 2 do 3 osobe su TIRV. Ostale se identificiraju s LGBQ identitetima.

Radionicu su vodile psihologinje Marina Milković i Matea Popov

Radionica je trajala 40 sati, i to raspoređenih unutar 6 dana.

Kao produkt radionice osmišljena je predstava u trajanju od 25 minuta koja uprizoruje 4 različite situacije.

Na kraju radionice svo je sudioništvo izrazilo želju za nastupima u javnosti. Dogovorene su probe prije svakog od nastupa.

Prvu izvedbu Forum teatar je imao u Podgorici u sklopu Transpozijuma IV, druge dvije su bile u Zagrebu i Rijeci.

1.9. Transpozij

Ovogodišnji Transpozij održan je u Podgorici pod nazivom [Transpozijum IV](#). Trans Aid je sudjelovao u organizaciji Transpozijuma IV, održale smo nekoliko radionica te smo osiguralie dio finansijskih sredstava.

1.10. Filmske večeri

Pored rođendanske, organiziralie smo još tri filmske večeri - u Zagrebu dvije - jednu u suradnji s AUT-om i jednu opuštenijeg tipa u Iskoraku - i jednu u Rijeci u suradnji s riječkom trans zajednicom.

U Zagrebu smo bilie na Filozofskom fakultetu, a diskusiju nakon filma je moderirala Petra Tomašić, u govorništvo smo imalie Ninu Čolović i Viktoriju Ćurlin. Diskusiji se pridružila i većina prisutnih od kojih su većina bilie studenti_ce Filozofskog fakulteta (16 osoba).

U Iskoraku smo filmskom večeri obilježilie Međunarodni dan ljudskih prava.

U Rijeci smo bilie u Filodramatici (23 osobe). Diskusiju je moderirala Petra Tomašić, u govorništvo su bilie Alex Katunar, Patrick Seleš i Asmira Topal..

1.11. Trans Talks

Trans Talks je ciklus tribina na kojima se razgovara o trans, inter i rodno varijantnoj tematici i iskustvima.

Dosad su održana tri Trans Talksa. [Prvi](#) je održan u travnju u Booksi. Cilj ove tribine je bio potaknuti sudionice_ke na dijeljenje osobnih iskustava nakon što osobe iz zajednice u uvodu u radionicu podijele i svoje priče vezane za iskustva coming outa, tranzicije odnosa društva prema transrodnim i rodno varijantnim osobama. Na prvom Trans Talksu svoje priče podijelilie su osobe iz Podgorice, Rijeke i Zagreba, čime smo dobilie uvid u priče iz različitih sredina. Sudjelovalo je 26 osoba.

[Drugi](#) Trans Talks je održan u rujnu tijekom TRANSummer kampa. Tijekom ove tribine sudioništvo je podijelilo svoja iskustva o seksualnim odnosima i praksama. Sudjelovalo je 13 osoba.

[Treći](#) Trans Talks je obilježio zatvaranje kampanje „Odučimo transfobiju” te smo njime obilježilie Transgender Day of Remembrance. Tri osobe su podijelile svoja iskustva s internaliziranom transfobijom nakon čega su se u razgovor uključile i mnoge osobe koje su prisustvovalie (24 osobe).

1.12. [Interspolnost 1:60](#)

U svibnju smo održali radionicu o pravima interspolnih osoba, pod nazivom [Interspolnost 1:60](#), tijekom koje je sudioništvo imalo priliku naučiti osnovnu terminologiju kad je riječ o inter temama, čuti o preprekama na koje nailaze interspolne osobe, o pravima interspolnih osoba, te razgovarati o načinima na koje možemo povući kvalitetu života interspolnih osoba u Hrvatskoj.

1.13. [Drag čajanka](#)

U svibnju smo organizirale i [panel na temu draga](#) u suradnji s House of Flamingo. Tijekom panela smo razgovarale o tome kad i gdje je drag nastao; tko su drag kraljevi i kraljice; o najčešćim predrasudama koje društvo ima o dragu; o dragu i feminizmu; te o dragu u Hrvatskoj. Na panelu su bile 44 osobe.

1.14. [TRANSummer kamp](#)

Organizirale smo prvi ljetni kamp za trans, inter i rodno varijantne osobe, pod nazivom [TRANSummer kamp](#), koji je trajao od 12. do 17.9. Program kampa se sastojao od 20 radionica s raznolikim temama kao što su rodni identiteti i seksualne orijentacije; internalizirana transfobija; romantični i seksualni odnosi; „prolaženje”; prihvaćanje i voljenje vlastitog tijela; medicinska i društvena tranzicija; interspolnost; TIRV osobe u sportu; coming out; TIRV aktivizam. Tijekom većine radionica, sudioništvo je dijelilo svoja osobna iskustva i osjeća je te je bilo jako korisno što se kamp održavao u Rovinju, pored mora, jer je sudioništvo moglo uživati u prirodi i pustiti sve nakupljeno tijekom radionica. Stvorile smo jako siguran prostor za sudioništvo i priliku za samorefleksiju.

Tijekom kampa smo svako jutro organizirale jogu i treninge, kao i večernja društvena događanja. Također smo imale i Bribljaonice, grupe koordinirane od strane članstva organizatorstva koje su se sastajale svaki dan nakon završetka službenog dijela programa, a tijekom kojih smo prikupljale feedback od sudioništva o proteklom danu. S ciljem promoviranja kampa i uključivanja sudioništva u samo stvaranje kampa, oformile smo Tim za žuti tisak koji je imao zadatak izvjestiti o svakom danu kampa, a izvješća su bila objavljena na našim službenim online platformama. Tim se sastojao od 5 osoba od kojih je jedna bila i u organizacijskom timu.

24 osobe su sudjelovale na kampu dok je 15 osoba facilitiralo radionice od kojih mnogie dolaze iz različitih organizacija i inicijativa s kojima surađujemo (AUT, Kvir kolektiv, Queer2Queer, Zagreb Pride, fAktiv, Trans Mreža Balkan).

[Ovdje](#) možete pogledati slike s kampa 📷

1.15. Zimske radosti

Već treću godinu za redom smo organizirale praznično druženje pod nazivom [Zimske radosti](#). Ove godine smo imale domaće kekse i kolače, igrale smo društvene igre i pjevale karaoke. Kao i svake godine, imale smo i Secrat Santa te smo svojim volonterikama podijelile zahvalnice 🥰 Bilo nas je 20.

2. Aktivnosti za stručnjaštvo i zainteresiranu javnost

2.1. Edukacije u školama

U suradnji sa Zagreb Pride-om smo držali tri predavanja u srednjim školama na temu LGBTIQ ravnopravnosti - dva u Sportskoj gimnaziji na kojima je sudjelovalo ukupno 35 učenika_ca, te jedno u Elektrostrojaskoj školi na kojem je sudjelovalo preko 40 učenika_ca.

U suradnji s CGI Poreč, Matea Popov i Ana Brakus su održale dva predavanja na temu ljudskih prava LGBTIQ osoba - jedno u Poreču na kojem je sudjelovalo 100 učenika_ca i jedno u Pazinu na kojem je sudjelovao isti broj učenika_ca.

2.2. Edukacija za psihologe_inje

Povodom obilježavanja Tjedna psihologije u suradnji sa „Suncem“, Društvom za psihološku pomoć iz Osijeka, organizirali smo edukaciju za psihologinje i psihologe te druge zainteresirane stručnjake_inje pomagačkih zanimanja (socijalne pedagoge_inje, socijalne radnike_ice i sl.), kao i nastavnike_ice osnovnih i srednjih škola.

Kroz dvosatnu edukaciju obuhvatili smo osnovnu terminologiju i specifičnosti u radu s trans, inter i rodno varijantnim osobama. Na edukaciji su sudjelovale 42 osobe.

2.3. Edukacija za pružanje vršnjačke podrške

Matea Popov je u veljači u Sarajevu za aktiviste_kinje Sarajevskog otvorenog centra održala edukaciju za pružanje vršnjačke podrške.

2.4. Edukacija za NGO-e

S ciljem poboljšanja prava interpolnih osoba u Hrvatskoj, organizirali smo edukaciju za organizacije civilnog društva pod nazivom „[Interspolnost 101 - Uključi inter teme u svoj aktivizam](#)”. Radionicu je vodila Kitty Anderson, stručnjakinja za inter prava u Europi iz OII Europe. Sudjelovalo je 15 osoba iz 10 različitih organizacija. Ova radionica nas je educirala i osnažila da održimo radionicu „Interspolnost 1:60”.

2.5. Edukacija za socijalno radništvo

U suradnji s Udrugom socijalnih radnika Rijeka, organizirale smo [edukaciju o zaštiti prava trans, inter i rodno varijantnih osoba](#) za 10 socijalnih radnika_ca iz Rijeke.

2.6. Predavanje

Održale smo [predavanje](#) o pravima trans, inter i rodno varijantnih osoba na Riječkom Interdisciplinarnom kongresu koji se ove godine održao na temu jednakosti i društvene pravednosti.

3. Zagovaračke aktivnosti

3.1. Pravno priznanje roda

Trenutno smo u procesu razvijanja zagovaračke strategije sa Zagreb Pride-om kojeg vodi GONG. Dosad smo razvile strategiju za sljedećih pet godina, a slijedi nam razvijanje detaljne strategije za 2018. i 2019. godinu.

Sudjelovali smo na [tematskoj sjednici](#) koju je organizirao Saborski odbor za ravnopravnost spolova na temu smanjenja nasilja nad LGBT osobama.

3.2. Poboljšanje zdravstvene skrbi za TIRV osobe

Posljednjih pet godina je mastektomija za trans osobe kojima je potreban ovaj zahvat bile pokrivene zdravstvenim osiguranjem. Posljednjih nekoliko mjeseci se ova praksa promijenila iako se administrativno ništa nije promijenilo. Jedino objašnjenje do kojeg smo uspjele doći nakon mnogih pokušaja da se sastanemo sa HZZO-om je da ovi zahvati nisu nikad ni trebali biti pokriveni zdravstvenim osiguranjem jer se pokrivaju samo medicinski indicirani zahvati, te da se sad samo rade veće provjere. Ministarstvo zdravlja nam je, također nakon mnogih pokušaja da dođemo do odgovora, odbilo dati bilo kakve informacije te su nas uputile na KB Dubrava u kojoj se rade ove operacije. Trenutno smo u procesu skupljanja dokaza o medicinskoj indiciranosti zahvata mastektomije za trans osobe s kojima ćemo moći zagovarati da ovi zahvati budu subvencionirani od strane HZZO-a.

Sudjelovali smo na tematskoj sjednici koju je organizirao Saborski odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina tijekom koje je jasno naglašeno da je Nacionalno zdravstveno vijeće nepotreban korak u proceduri pravnog priznanja roda koji samo usporava cijeli proces. Odbor i Ministarstvo zdravlja su obećali da će adresirati ovaj problem i predložiti micanje NZV-a iz procedure pravnog priznanja roda.

3.3. Sastanci

- Gradski ured za socijalnu zaštitu - predstavljanje TIRV tematike i glavnih prepreka na koje nailaze TIRV osobe u Hrvatskoj, s naglaskom na socijalnu zaštitu; predstavljanje Trans Aida; najava prijave na natječaj
- Gradski ured za zdravstvo - predstavljanje TIRV tematike i glavnih prepreka na koje nailaze TIRV osobe u Hrvatskoj, s naglaskom na zdravstvenu skrb; predstavljanje Trans Aida; najava prijave na natječaj
- Ured gradonačelnika - predstavljanje TIRV tematike i glavnih prepreka na koje nailaze TIRV osobe u Hrvatskoj; predstavljanje Trans Aida; najava prijave na natječaj
- HZZO - predstavljanje Trans Aida; predstavljanje TIRV tematike i glavnih prepreka na koje nailaze TIRV osobe u Hrvatskoj, s naglaskom na zdravstvenu skrb i subvencioniranje medicinske tranzicije od strane HZZO-a
- Ministarstvo zdravstva - predstavljanje Trans Aida; predstavljanje TIRV tematike i glavnih prepreka na koje nailaze TIRV osobe u Hrvatskoj, s naglaskom na zdravstvenu skrb i subvencioniranje medicinske tranzicije od strane HZZO-a
- Stručnjaštvo - predstavljanje Trans Aida; predstavljanje TIRV tematike i glavnih prepreka na koje nailaze TIRV osobe u Hrvatskoj, s naglaskom na zdravstvenu skrb i subvencioniranje medicinske tranzicije od strane HZZO-a; razgovor o njihovim dosadašnjim iskustvima u radu s TIRV osobama i o preprekama na koje nailaze u svom radu

3.4. Okrugli stol

Okrugli stol pod nazivom „[Poboljšanje prava trans, inter i rodno varijantnih osoba](#)“ održan je 24. travnja 2017. od 10h u dvorani Fortuna u hotelu Panorama u Zagrebu. Cilj okruglog stola bio je upoznati relevantno dioništvo u Republici Hrvatskoj s pravima transrodnih i interspolnih osoba u Hrvatskoj i šire. Također su predstavljene Preporuke za poboljšanje prava trans, inter i rodno varijantnih osoba koje sadrže načine na koje relevantno dioništvo može utjecati na poboljšanje prava trans, inter i rodno varijantnih osoba. Na okruglom stolu je sudjelovalo 27 osoba, između ostalog,

predstavništvo saborskog odbora za ravnopravnost spolova, HZZO-a te ureda Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova.

3.5. Mediji

Obilježilei smo važne datume:

- Međunarodni dan autanja - poslale smo osobnu priču o autanju jednog od naših volontera na 6 različitih medija.¹
- [Međunarodni dan akcije za trans deopatologizaciju](#)
- [Dan svijesti o interspolnosti](#)
- [Dan sjećanja na žrtve interfobije / Dan solidarnosti s interspolnim osobama](#)
- [Dan sjećanja na žrtve transfobije](#)
- [Svjetski dan AIDS-a](#) pozivajući osobe na besplatno testiranje u Iskorak
- [Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad seksualnim radnicima_cama](#)
-

U studenom smo provelie desetodnevnu online kampanju pod nazivom “[Odučimo transfobiju](#)” koja se sastojala od 3 animirana videa i 3 videa s iskustvima trans osoba. U seriji animiranih videa kroz likove_ice objašnjavamo što je to internalizirana transfobija ili autotransfobija i na koje se sve načine manifestira. U popratnim videima trans osobe prepričavaju svoja iskustva s internaliziranom transfobijom i objašnjavaju kako se nose s tim mislima/osjećajima/ponašanjima. Kampanju smo zatvorile spomenutim Trans Talksom na temu internalizirane transfobije.

Sve videe, s hrvatskim i engleskim titlovima, možete pogledati [ovdje](#).

Dalie smo [intervju](#) povodom povezivanja Istanbulske konvencije s pravnim priznanjem roda.

---

¹ <https://bit.ly/2IOwh8a>
<https://bit.ly/2HvM9wC>
<https://bit.ly/2vdlpxy>
<https://bit.ly/2IJXfxB>
<https://bit.ly/2Hu7xCB>
<https://bit.ly/2HjsFOa>

4. Udruga

4.1. Uredski tim

Nažalost, zbog manjka financijski sredstava, odlučeno je da Petra Tomašić (Programska koordinatorica) i Jelena Tešija (Voditeljica odnosa s javnošću i komunikacija) više neće raditi s nama. Fokusiranje smo na prikupljanje sredstava kako bismo ih mogli ponovno zaposliti.

Trenutni uredski tim se sastoji od Izvršne koordinatorice (Asmira Topal), Operativne voditeljice (Nike Doktor) i Voditeljice programa psihološke podrške (Matea Popov) te su sve preuzele po dio poslova Programske koordinatorice i Voditeljice odnosa s javnošću i komunikacija.

4.2. Volonterstvo

U 2017. godini nam je 18 volontera_ki poklonilo 581 volonterski sat. Volonterske pozicije su se uglavnom odnosile na poslove vezane uz organiziranje različitih događanja te uz administraciju. Izvještaj o volonterskim satima je podnesen Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. Volonterima_kama su podijeljene zahvalnice za volontiranje.

4.3. Jačanje kapaciteta

U sklopu svoje edukacije naša psihologinja, Matea Popov, sudjelovala je na 11 radionica na različite teme vezane uz Gestalt psihoterapiju (Gestalt pogled na psihopatologiju, kreativne tehnike u psihoterapiji, otpori u terapijskom procesu, i slično).

Naša operativna voditeljica je sudjelovala na zagrebačkoj [Crowdfunding konvenciji](#) koja je bila fokusirana na donošenje praktičnih mjera za razvoj malih i srednjih projekata te na početni sustav podrške za crowdfunding.

Izvršna koordinatorica i Voditeljica odnosa s javnošću i komunikacija su sudjelovale na dvodnevnoj radionici o kampanjama, s naglaskom na pravno priznanje roda. Radionica je organizirana u Briselu od strane ILGA-Europe i TGEU-a, a pokrila je teme

kao što su: glavni koraci ka izgradnji efektivne kampanje; kako osmisliti poruku za donositelje_ice odluka; kako skupiti novčana sredstva za kampanju; pravno priznanje roda u Europi; i slično.

Izvršna koordinatorica je sudjelovala na [Rainbow Fundraising](#) treningu za LGBTQ organizacije kojeg je organizirao RFSL kao dio svog međunarodnog programa za treninge. Trening je trajao 7 dana, a održao se u Tetovu, Makedonija. Također je sudjelovala na follow-up webinaru.

4.4. [Umrežavanje](#)

Izvršna koordinatorica je sudjelovala na ERA-inoj godišnjoj konferenciji u Podgorici koja nam je dala priliku da se više upoznamo s radom LGBT organizacija iz regije i Truske.

Programska koordinatorica i izvršna koordinatorica su sudjelovale na [Skupštini IGLYO-a](#) koja se održala u Zagrebu ove godine.

Voditeljica programa psihološke podrške je sudjelovala na [ILGA-Europe godišnjoj konferenciji](#) u Varšavi. Tema ovogodišnje konferencije je bila „Change! Communities Mobilizing, Movements Rising“.